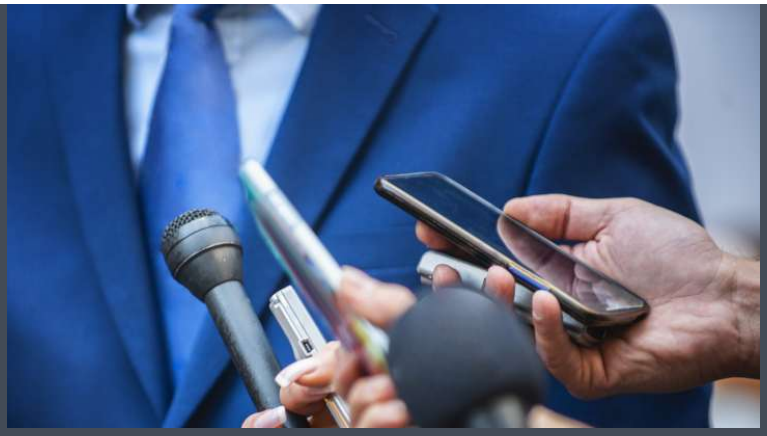
Divulga UAB
Revista de difusió de la recerca de la Universitat Autònoma de Barcelona

29/10/2026

L'autoritarisme digital pot afeblir la llibertat de premsa a l'Amèrica Llatina

Un estudi del Departament de Periodisme i Ciències de la Comunicació conjuntament amb el Departament de Dret Públic i Ciències Historicojurídiques alerta que l'ús de pràctiques d'autoritarisme digital està afeblint la llibertat de premsa i la capacitat del periodisme per exigir rendició de comptes a l'Amèrica Llatina.

Istock/Microgen

A l'estudi, hem analitzat els casos del Brasil, Colòmbia, Mèxic i El Salvador per entendre com governs, elits polítiques i altres actors utilitzen eines digitals per erosionar l'autonomia periodística. Per dur a terme el nostre estudi, hem combinat l'anàlisi hermenèutica de 36 informes d'organitzacions de drets humans, ONG i associacions de periodistes amb 11 entrevistes en profunditat a professionals del sector.

Els resultats mostren que la repressió ja no adopta només formes clàssiques, com la censura directa o la violència física, sinó també estratègies digitals més sofisticades: campanyes de desinformació, assetjament en línia, vigilància, ús de bots i dany reputacional contra periodistes i mitjans. Aquestes pràctiques generen un «efecte dissuasiu» (*chilling effect*) que afavoreix l'autocensura, debilita el paper de vigilància del periodisme i perjudica la qualitat democràtica.

A l'article fem una aportació rellevant al debat internacional sobre retrocés democràtic, polarització i drets humans, perquè proposem entendre aquests processos com a formes de «sabotatge de la rendició de comptes» (*accountability sabotage*). En aquest sentit, mostrem que la degradació democràtica no depèn només de canvis institucionals visibles, sinó també de pràctiques digitals i discursives que deterioren gradualment les condicions d'exercici del periodisme.

La publicació del nostre treball reforça la projecció internacional de la UAB en l'àmbit dels estudis de periodisme, comunicació digital i democràcia. L'article ha estat publicat a *Digital Journalism*, una revista acadèmica de referència editada per *Taylor & Francis*, indexada a *Journal Citation Reports*, *Scopus* i *Social Sciences Citation Index* (SSCI), i situada en el primer quartil (Q1) segons *CiteScore 2024*. Es tracta de la segona revista en l'àrea de comunicació (global) en tots els índexs d'impacte.

En aquesta recerca subratllem la necessitat de protegir el periodisme independent davant noves formes de coerció digital i d'enfortir les garanties democràtiques en contextos de polarització i vulnerabilitat institucional.

Luiz Peres-Neto i Santiago Giraldo Luque
Departament de Periodisme i Ciències de la Comunicació
Universitat Autònoma de Barcelona
Luiz.Peres@uab.cat
Santiago.Giraldo@uab.cat

Juan Pablo Soriano Gatica
Departament de Dret Públic i Ciències Historicojurídiques
Universitat Autònoma de Barcelona
JuanPablo.Soriano@uab.cat

Referències

Peres-Neto, L., Giraldo Luque, S., & Soriano Gatica, J. P. (2026). **Accountability Sabotage and Journalism: Digital Authoritarian Practices and Chilling Effect in Latin America.** *Digital Journalism*, 1–20.
https://doi.org/10.1080/21670811.2026.2638928

View low-bandwidth version